

DE PREVENTIEPEILING BIJ VOORZIENINGEN VOOR PERSONEN MET EEN HANDICAP

THEMATISCH PREVENTIEF GEZONDHEIDSBELEID

MENTAAL WELBEVINDEN • VOEDING • BEWEGING • LANG STILZITTEN •
ROKEN • ALCOHOL • ILLEGALE DRUGS • MONDGEZONDHEID

WAT IS DE PREVENTIEPEILING?

De Preventiepeiling meet de kwaliteit van het preventief gezondheidsbeleid bij de erkende voorzieningen voor personen met een handicap in Vlaanderen en de Vlaamse Gemeenschap in Brussel. Hoe zetten voorzieningen zich in voor de gezondheid van hun cliënten?

De Preventiepeiling bestaat uit een online bevraging.

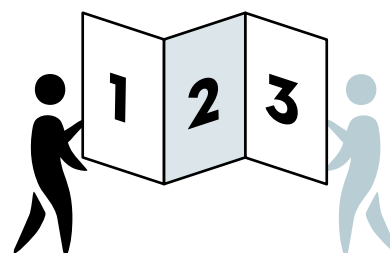

De vragenlijst werd afgenomen tussen 28 februari en 1 augustus 2023.

De Preventiepeiling wordt uitgevoerd door het Vlaams Instituut Gezond Leven vzw, in opdracht van het Departement Zorg.

In samenwerking met:

- ▶ het Vlaams expertisecentrum Alcohol en andere drugs (VAD)
- ▶ het Expertisecentrum Val- en fractuurpreventie Vlaanderen (EVV)
- ▶ het Vlaams Instituut Mondgezondheid (Gezonde Mond)
- ▶ de Vlaamse lokale gezondheidsoverleggen (Logo's)
- ▶ The Human Link

HOE IS DE FACTSHEET OPGEBOUWD?

Deze factsheet geeft een beknopt overzicht van de resultaten van de Preventiepeiling bij voorzieningen voor personen met een handicap in 2023.

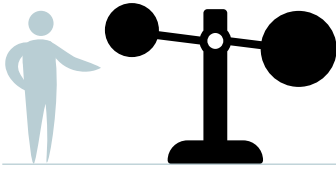
De factsheet is opgebouwd rond de gezondheidsthema's die bevestigd worden in de Preventiepeiling bij voorzieningen voor personen met een handicap: **mentaal welbevinden**, **voeding**, **beweging**, **lang stilzitten**, **roken**, **alcohol**, **illegale drugs** en **mondgezondheid**.

Binnen elk thema zijn de resultaten georganiseerd rond de **kwaliteitscriteria** voor een preventief gezondheidsbeleid. Deze kwaliteitscriteria omvatten de **meest effectieve manieren** voor voorzieningen om in te zetten op het betreffende thema naar hun cliënten toe. Ze zijn gebaseerd op bevindingen uit wetenschappelijk onderzoek en praktijkervaring.

EDITIES VAN DE PREVENTIEPEILING BIJ VOORZIENINGEN VOOR PERSONEN MET EEN HANDICAP

1ste editie

2023

INTERPRETATIE VAN DE RESULTATEN

We gingen na in welke mate de deelnemende voorzieningen de totale populatie weerspiegelt voor 2 kenmerken: provincie en type voorziening. De verdeling van beide kenmerken in de groep deelnemende voorzieningen komt overeen met de verdeling van deze kenmerken in de volledige populatie voorzieningen voor personen met een handicap. Op het vlak van provincie en type voorziening is de groep respondenten dus een goede weerspiegeling van de totale populatie van voorzieningen voor personen met een handicap. De resultaten kunnen dus veralgemeend worden naar alle voorzieningen voor personen met een handicap met verblijf voor minder- en meerderjarigen, namelijk vergunde zorgaanbieders (VZA) en multifunctionele centra (MFC).

Geïnteresseerd in meer gedetailleerde resultaten?

Lees dan het volledige onderzoeksrapport:
www.gezondleven.be/projecten/preventiepeiling/voorzieningen-voor-personen-met-een-handicap/resultaten

WIE NAM ER DEEL?

Alle 210 voorzieningen met verblijf voor minder- en meerderjarigen werden uitgenodigd uit om deel te nemen aan de Preventiepeiling, namelijk vergunde zorgaanbieders (VZA) en multifunctionele centra (MFC).

Aantal invullers: 76 voorzieningen vulden de bevraging volledig in (36% van de populatie).

Functie van de invullers:

(meerdere antwoorden mogelijk)

16%

Pedagogisch coördinator

13%

Teamcoördinator/afdelingscoördinator

12%

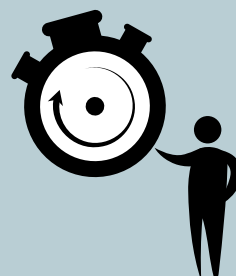
Kwaliteitscoördinator

12%

Algemeen directeur/algemene organisatieverantwoordelijke

51%

Andere functies

Gemiddelde
invultijd:

57 minuten

MENTAAL WELBEVINDEN

85 DEELNEMENDE VOORZIENINGEN

ZICH GOED KUNNEN VOELEN

De voorziening creëert op minstens 3 manieren een fysieke en/of sociale omgeving waarin cliënten zich goed kunnen voelen.

VOLDOET AAN HET KWALITEITSCRITERIUM:

89%

2023

De 3 meest voorkomende manieren:

88%

voorziet rust- en ontspanningsplekken (bv. stille ruimte/ruimte om zich terug te trekken, snoezelruimte, gevoelsplekken of gevoelshoekjes, groene buitenruimte of tuin)

84%

werkt met duidelijke routines en rituelen (bv. een vaste dagstructuur, een vast ritueel wanneer de cliënten in de (leef)groep komen, een weekafsluiter, een ritueel om nieuwe cliënten in de (leef)groep te verwelkomen)

84%

voorziet (georganiseerde) rust- en ontspanningsmomenten (bv. rustige muziek opzetten, yoga, relaxatieoefeningen, rustige spelletjes of activiteiten)

ZICH GOED OMRINGD VOELEN

De voorziening creëert op minstens 3 manieren een fysieke en/of sociale omgeving waarin cliënten zich goed omringd voelen.

VOLDOET AAN HET KWALITEITSCRITERIUM:

94%

2023

De 3 meest voorkomende manieren:

84%

garandeert relationele continuïteit in de begeleiding (bv. zorgzame overdracht bij wissel van (individuele) begeleiders, actief gebruik van persoonlijk ontwikkelingsplan, opvolging bij terugkeer na crisisperioden)

81%

stimuleert contacten buiten de voorziening (bv. via vrijwilligerswerk, hobby's)

81%

staat toe dat cliënten die in de voorziening verblijven hun hobby's/ vrijetijdsactiviteit kunnen (blijven) uitoefenen

ZICHELZELF KUNNEN ZIJN

De voorziening creëert op minstens 3 manieren een fysieke en/of sociale omgeving waarin cliënten zichzelf kunnen zijn.

VOLDOET AAN HET KWALITEITSCRITERIUM:

92%

2023

De 3 meest voorkomende manieren:

86%

ondersteunt cliënten in het uitstippelen van een doel in hun leven (bv. door hen te stimuleren tot zinvolle daginvulling/ dagbesteding, participatie in vrijwilligersactiviteiten, betaald werk of semi-industrieel werk/maatwerk)

86%

biedt cliënten een persoonlijke plek die ze individueel kunnen inrichten (bv. eigen kamer, eigen hoek in gemeenschappelijke kamer)

84%

geeft cliënten inspraak in hun eigen begeleidingstraject en kunnen hierbij aangeven wat voor hen prioritair is

OMGAAN MET MOEILIJKE MOMENTEN, STRESS EN TEGENSLAG

De voorziening creëert op minstens 3 manieren een fysieke en/of sociale omgeving waarin cliënten leren omgaan met moeilijke momenten, stress en tegenslag.

VOLDOET AAN HET KWALITEITSCRITERIUM:

92%

2023

De 3 meest voorkomende manieren:

91%

reageert flexibel op moeilijke situaties (bv. geweld, pesten) of conflict in de groep

78%

werkt rond vaardigheden om voor jezelf te zorgen en om tot rust te komen (bv. zelf naar een rustige plek gaan wanneer het te druk is of wanneer het emotioneel te moeilijk wordt)

76%

werkt rond vaardigheden gericht op het omgaan met emoties (bv. het uiten, herkennen en benoemen van emoties, het aangeven als het niet goed gaat)

PSYCHOLOGISCH VEILIG (OPVANG)KLIMAAT

De voorziening creëert op minstens 3 manieren een psychologisch veilig (opvang)klimaat a.d.h.v. afspraken en regels.

VOLDOET AAN HET KWALITEITSCRITERIUM:

54%

2023

De 3 meest voorkomende manieren:

84%

heeft afspraken met de begeleiders om de cliënten op een positieve en milde manier te benaderen (bv. toepassen principe Gentle Teaching, positief bekrachtigen, afstemmen op SEO-R om zich goed te kunnen ontplooiën / goed te voelen)

71%

stelt gedragsregels op om een psychologisch veilig opvangklimaat te creëren (bv. 'wij respecteren elkaar', 'we slaan elkaar niet', 'wij hebben respect voor het materiaal')

58%

heeft duidelijke afspraken met de cliënten en/of thuiscontext over overtreding van opgestelde gedragsregels (bv. bij wie men terecht kan bij overtreding van de afgesproken gedragsregels en de gevolgen van overtreding van bepaalde gedragsregels)

VOORBEELDROL MEDEWERKERS

Medewerkers* nemen op minstens 2 manieren een voorbeeldrol op naar de cliënten rond het versterken van mentaal welbevinden.

*Dit zijn begeleiders, leidinggevend en administratief personeel.

VOLDOET AAN HET KWALITEITSCRITERIUM:

84%

2023

De 2 meest voorkomende manieren:

82%

geeft cliënten complimenten voor gedrag dat mentaal welbevinden versterkt (bv. 'Ik zie dat je regelmatig even buiten gaat om je hoofd leeg te maken'.)

77%

geeft in het bijzijn van cliënten aan dat ze het soms ook niet weten en de hulp van collega's inroepen

OBSERVEREN EN MONITOREN VAN MENTAAL WELBEVINDEN

De voorziening observeert en monitort het mentaal welbevinden van de cliënten*.

*bv. door op regelmatige tijdstippen de cliënten hierover te bevragen, hen te observeren of door regelmatig gesprekken in te plannen waarin mentaal welbevinden centraal staat

VOLDOET AAN HET KWALITEITSCRITERIUM:

87%

2023

ONDERSTEUNING

De voorziening geeft op minstens 1 manier ondersteuning aan cliënten die klachten ontwikkelen op het vlak van geestelijke gezondheid*.

*bv. krassen of snijden, agressie, angstklachten, aanhoudende depressieve stemming, ...

VOLDOET AAN HET KWALITEITSCRITERIUM:

De 2 meest voorkomende manieren:

82%

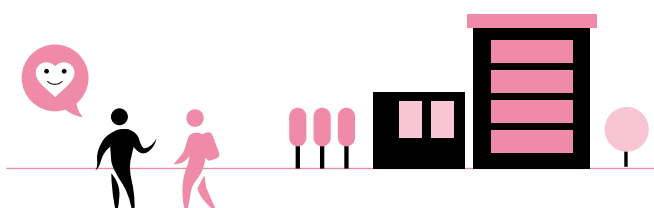
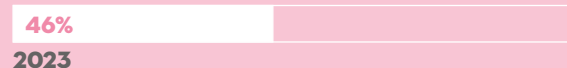
verwijst cliënten door naar een netwerk van professionals buiten de organisatie (bv. zelfstandig psycholoog of orthopedagoog met specifieke expertise over geestelijke gezondheid bij personen met een handicap)

69%

betreft het privénetwerk samen met het team

De voorziening verwijst minstens 21% van de cliënten die klachten ontwikkelen op het vlak van geestelijke gezondheid door naar een professional binnen de voorziening of naar een netwerk van professionals buiten de voorziening.

VOLDOET AAN HET KWALITEITSCRITERIUM:

INITIATIEVEN

De voorziening onderneemt minstens 2 initiatieven om in te spelen op signalen van verminderd mentaal welbevinden bij cliënten.

VOLDOET AAN HET KWALITEITSCRITERIUM:

De 2 meest voorkomende initiatieven:

85%

stemt in overleg met de thuiscontext de begeleiding af op de noden van de cliënt

72%

informeert de cliënten (en de thuiscontext) over het ondersteunings- of hulpverleningsaanbod (bv. CCG)

VOEDING

83 DEELNEMENDE VOORZIENINGEN

ONGEZONDE DRANKEN

De voorziening biedt ongezonde dranken* minder dan 1 keer per week, enkel bij speciale gelegenheden of nooit aan.

*Dit zijn: gesuikerde fruitdranken en -nectars (bv. Capri-Sun, Oasis), gezoete melk (bv. chocomelk) of gezoete sojadranken, gesuikerde frisdranken, light of zero frisdranken en sportdranken (bv. Aquarius) of energiedranken.

VOLDOET AAN HET KWALITEITSCRITERIUM:

60%

2023

Bieden deze ongezonde dranken minder dan 1 keer, enkel bij speciale gelegenheden of nooit aan:

75%

sportdranken (bv. Aquarius) of energiedranken

55%

gesuikerde fruitdranken en -nectars (bv. Caprisun, Oasis)

45%

gesuikerde fruitdranken

28%

gezoete melk (bv. chocolademelk) of gezoete calicumverrijkte sojadrink

27%

light of zero frisdranken

INITIATIEVEN OM GEZONDE VOEDING TE STIMULEREN

De voorziening neemt minstens 3 initiatieven om gezonde voeding bij de cliënten te stimuleren.

VOLDOET AAN HET KWALITEITSCRITERIUM:

48%

2023

De 3 meest voorkomende initiatieven:

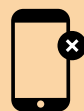
86%

geeft cliënten de hele dag toegang tot water, thee en/of (deca)koffie

59%

kookt samen met de cliënten met aandacht voor gezonde, gevarieerde en milieubewuste maaltijden (bv. gezonde lunchdoos leren maken, restjes leren verwerken)

53%

zorgt dat er geen afleiding is aan tafel door smartphone, televisie of andere beeldschermen

VOORBEELDROL MEDEWERKERS

Medewerkers* nemen op minstens 2 manieren een voorbeeldrol op naar de cliënten rond gezonde voeding.

*Dit zijn leidinggevenden, begeleiders en administratief personeel.

VOLDOET AAN HET KWALITEITSCRITERIUM:

81%

2023

De 2 meest gebruikte manieren:

80%

moedigt de cliënten actief aan om de gezonde keuze te maken

70%

bekrachtigt de cliënten die gezond eten door dit expliciet te benoemen (bv. "Ik heb gezien dat je geproefd hebt van de wortelen, super!")

AFSPRAKEN EN REGELS

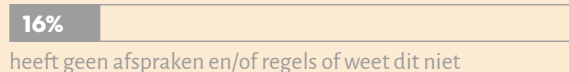
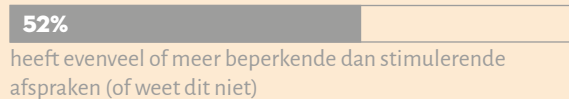
De voorziening heeft meer stimulerende dan beperkende afspraken en regels rond gezonde voeding*.

*Stimulerende afspraken zijn afspraken die gezonde voeding stimuleren (bv. bij boterhammen worden altijd groenten voorzien) en beperkende afspraken zijn afspraken die ongezonde voeding beperken (bv. cliënten mogen maximaal 1 keer per week een ongezond tussendoortje eten).

VOLDOET AAN HET KWALITEITSCRITERIUM:

VOLDOET NIET AAN HET KWALITEITSCRITERIUM:

LEREN EN SENSIBILISEREN OVER GEZONDE VOEDING

De voorziening zet op minstens 2 manieren in op leren en sensibiliseren van cliënten over gezonde voeding (kennis en vaardigheden).

VOLDOET AAN HET KWALITEITSCRITERIUM:

De 2 meest voorkomende manieren zijn:

71%

via samen beslissen (bv. cliënten inspraak geven over de afspraken en regels rond voeding, het voedingsaanbod)

63%

via laten reflecteren (bv. (groeps)gesprek, gesprek met individuele begeleider)

ONDERSTEUNING

De voorziening geeft op minstens 1 manier ondersteuning aan cliënten met bijzondere noden rond voeding*.

* bv. diabetes, overgewicht, ondergewicht

VOLDOET AAN HET KWALITEITSCRITERIUM:

De 2 meest voorkomende manieren:

64%

verwijst door naar een professional binnen de organisatie (bv. arts, diëtist, psycholoog, therapeut of een andere (voedings)professional)

65%

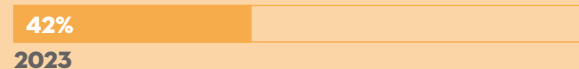
verwijst door naar een netwerk van professionals buiten de organisatie (bv. artsen, diëtisten, logopedist, ergotherapeut, psycholoog, therapeut, pedagoog of andere (voedings)professionals)

De voorziening verwijst minstens 21% van de cliënten met bijzondere noden rond voeding* door naar een professional binnen de voorziening of naar een netwerk van professionals buiten de organisatie.

*bv. slikprobleem, medische diëten (zoutarm), niet willen eten, diabetes, overgewicht, ondergewicht

VOLDOET AAN HET KWALITEITSCRITERIUM:

TUSSENDOORTJES

De criteria met betrekking tot tussendoortjes zijn enkel van toepassing voor de 75 voorzieningen (90%) die tussendoortjes aanbieden.

GEZONDE TUSSENDOORTJES

De voorziening biedt minstens 1 gezond tussendoortje dagelijks aan.

VOLDOET AAN HET KWALITEITSCRITE RIUM:

93%

2023

Bieden deze gezonde tussendoortjes dagelijks aan:

85%
vers fruit

55%
ongezoete yoghurt natuur of alternatief op basis van soja natuur (ongezoet en calciumverrijkt) of ongezoete verse kaas natuur

49%
verse groenten (bv. snackgroente, soep)

4%
(ongezouten) noten

ONGEZONDE TUSSENDOORTJES

De voorziening biedt ongezonde tussendoortjes maximaal 1 keer per week aan.

VOLDOET AAN HET KWALITEITSCRITE RIUM:

77%

2023

Bieden deze ongezonde tussendoortjes maximaal 1 keer per week aan:

93%
koffiekoeken, croissants, donuts of worstenbroodjes

76%
zoute snacks (bv. chips of bewerkte nootjes)

63%
wafels, cake, taart, snoep, chocolade of snoeprepen

23%
yoghurt met fruit (met toegevoegde suikers of zoetstof), pudding, rijstpap of alternatief op basis van soja (gezoet en calciumverrijkt)

12%
koeken (droge koeken of koeken met chocoladevulling)

WARME MAALTIJDEN

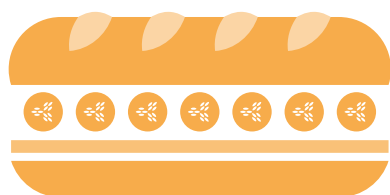
De criteria met betrekking tot warme maaltijden zijn enkel van toepassing voor de 80 voorzieningen (96%) die warme maaltijden aanbieden.

VOLWAARDIGE GROENTEPORTIE = EEN HALF BORD

De voorziening biedt bij de warme maaltijden **dagelijks** een volwaardige groenteportie aan.

VOLDOET AAN HET KWALITEITSCRITE RIUM:

BROODMAALTIJDEN

Het criterium met betrekking tot broodmaaltijden is enkel van toepassing voor de 77 voorzieningen (93%) die broodmaaltijden aanbieden.

GEFRITUURDE AARDAPPELPRODUCTEN

De voorziening biedt bij de warme maaltijden **maximaal 1 keer per week** gefrituurde aardappelproducten aan.

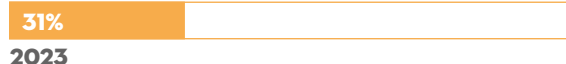
VOLDOET AAN HET KWALITEITSCRITE RIUM:

PLANTAARDIGE VLEESVERVANGERS

De voorziening biedt bij de warme maaltijden **minstens 1 keer per week** een plantaardige vleesvervanger (zoals peulvruchten, tofu of quorn) aan.

VOLDOET AAN HET KWALITEITSCRITE RIUM:

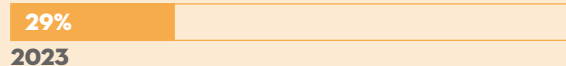

PLANTAARDIG BELEG

De voorziening biedt bij de broodmaaltijden **minstens 1 keer per week** plantaardig beleg* aan.

*bv. hummus, notenpasta, groentespread (chocopasta valt hier niet onder)

VOLDOET AAN HET KWALITEITSCRITE RIUM:

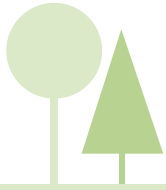

BEWEGING

82 DEELNEMENDE VOORZIENINGEN

MATERIALEN OM BEWEGING TE STIMULEREN

De voorziening biedt voor elke aanwezige leeftijdsgroep* minstens 2 vormen van materiaal aan die beweging stimuleren.

*Mogelijke leeftijdsgroepen zijn: cliënten van 0 tot 12 jaar, cliënten van 13 tot 25 jaar, cliënten van 26 tot 65 jaar en cliënten ouder dan 65 jaar. De leeftijd verwijst naar de mentale leeftijd van de cliënten.

VOLDOET AAN HET KWALITEITSCRITERIUM:

24%

2023

De 2 meest voorkomende materialen per leeftijdsgroep:

VOOR CLIËNTEN VAN 0 TOT 12 JAAR

45%

losse spel- en sportuitrusting

40%

aangepaste fietsen

VOOR CLIËNTEN VAN 13 TOT 25 JAAR

55%

losse spel- en sportuitrusting

54%

vaste beweeg- of fitnessstoestellen voor spier- of evenwichtsoefeningen

54%

aangepaste fietsen

VOOR CLIËNTEN VAN 26 TOT 65 JAAR

71%

aangepaste fietsen

70%

beweeg- of loophulpen

VOOR CLIËNTEN OUDER DAN 65 JAAR

62%

beweeg- of loophulpen

60%

aangepaste fietsen

BEWEGINGSFACILITEITEN

In (de directe omgeving van) de voorziening zijn minstens 3 aangepaste faciliteiten die beweging stimuleren toegankelijk* voor cliënten.

*bv. altijd open, elke avond (met toezicht) beschikbaar, meerdere keren per week opengesteld)

VOLDOET AAN HET KWALITEITSCRITERIUM:

84%

2023

De 3 meest voorkomende faciliteiten:

96%

groene elementen (bv. grasveld, moestuin, bomen, eigen tuintje)

70%

fietsenstalling toegankelijk voor de cliënten

63%

een speelzone (bv. koer)

MANIEREN OM BEWEGINGSACTIVITEITEN TE STIMULEREN

De voorziening organiseert/moedigt aan* tot minstens 4 vormen van beweegactiviteiten.

*Aanmoedigen is meer dan alleen toestaan wanneer cliënten hier naar vragen, maar ze actief aanzetten tot deze activiteiten.

VOLDOET AAN HET KWALITEITSCRITERIUM:

87%

2023

De 4 meest voorkomende vormen van bewegingsactiviteiten die georganiseerd/aangemoedigd worden:

90%

organiseert uitstappen naar buitenruimtes die aanzetten tot beweging (bv. park speelplein, zwembad)

88%

organiseert zelf spel- en beweegactiviteiten (bv. wandelingen, loopwedstrijd, moestuinproject opstarten)

80%

neemt deel aan externe activiteiten (bv. G-sport, buurtsport, activiteiten van een sportclub, aansluiten bij een jeugdbeweging, plogging, toernooi met andere voorzieningen)

77%

plant gevarieerde beweegmomenten (aangepast aan de interesses en ontwikkeling van de cliënt) structureel in in de wekplanning (bv. dans, (wandel) voetbal, tikkertje)

VOORBEELDROL MEDEWERKERS

Medewerkers* nemen op minstens 2 manieren een voorbeeldrol op naar de cliënten rond voldoende bewegen.

*Dit zijn begeleiders, leidinggevend en administratief personeel.

VOLDOET AAN HET KWALITEITSCRITERIUM:

89%

2023

De 2 meest genomen initiatieven:

85%

bekrachtigt cliënten die bewegen door dit expliciet te benoemen (bv. "Ik zie dat je gewandeld hebt, super!")

79%

doet (indien mogelijk) altijd mee met de beweegactiviteit (bv. zelf meespelen)

AFSPRAKEN EN REGELS

De voorziening heeft meer stimulerende dan beperkende afspraken en/of regels over beweging*.

*Stimulerende afspraken zijn afspraken die veel bewegen stimuleren (bv. halfuur buiten spelen voor/na (huis)werk, wekelijks beweegaanbod, bijdrage aan lidgeld voor sportclub) en beperkende afspraken zijn afspraken die te weinig bewegen beperken (bv. in het weekend maximaal 1 uur per dag tv kijken).

VOLDOET AAN HET KWALITEITSCRITERIUM:

45%

2023

VOLDOET NIET AAN HET KWALITEITSCRITERIUM:

25%

heeft evenveel of meer beperkende dan stimulerende afspraken (of weet dit niet)

30%

heeft geen afspraken en/of regels of weet dit niet

BEWEGING IN HET DAGELIJKS LEVEN

De voorziening integreert beweging in het dagelijks leven op minstens 2 manieren.

VOLDOET AAN HET KWALITEITSCRITERIUM:

81%

2023

De 2 meest gebruikte manieren:

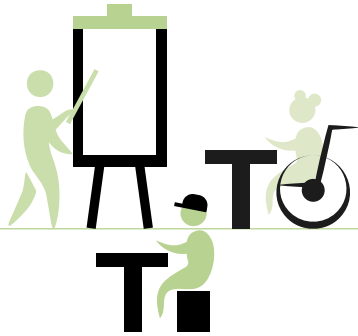
95%

heeft aandacht voor beweging tijdens de dagelijkse activiteiten (bv. tijdens dagelijkse verzorging, knuffelen, tafel zelf laten dekken, (samen) fietsen naar bestemming)

77%

faciliteert vrij bewegen en spelen (bv. door muziek op te zetten, aantrekkelijk materiaal aan te bieden, zaken te tonen, samen vrij te spelen)

LEREN EN SENSIBILISEREN OVER BEWEGING

De voorziening zet op minstens 2 manieren in op leren en sensibiliseren van cliënten over beweging (vaardigheden en kennis).

VOLDOET AAN HET KWALITEITSCRITERIUM:

De 2 meest voorkomende manieren:

85%
via samen doen (bv. beweegschema, zoals 'start to'-programma's, krachtoefeningen, sportsessie, samen wandelen of fietsen, leren poetsen)

76%
via laten zien (bv. veilig fietsen in het verkeer, sportwedstrijd op domein, samen gaan kijken naar sport, bewegingen demonstreren of uitleggen, film, bewegen in de buurt)

ONDERSTEUNING

De voorziening geeft op minstens 1 manier ondersteuning aan cliënten met bijzondere noden rond beweging*.

*bv. diabetes, nek- en rugklachten, obesitas, motorische vaardigheden, op maat van rolstoelgebruikers.

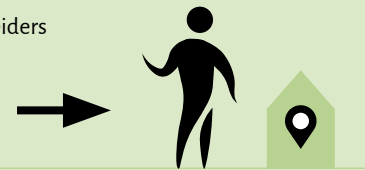
VOLDOET AAN HET KWALITEITSCRITERIUM:

De 2 meest voorkomende manieren van ondersteuning:

74%

geeft aan dat de begeleiders dit zelf opnemen

61%

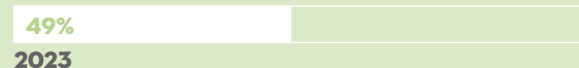
verwijst door naar een arts of gekwalificeerde bewegingsdeskundige binnen de organisatie (bv. ergotherapeut, kinesist)

De voorziening verwijst minstens 21% van de cliënten met bijzondere noden rond beweging* door naar een professional binnen de voorziening of naar een netwerk van professionals buiten de organisatie.

*bv. diabetes, nek- en rugklachten, obesitas, motorische vaardigheden

VOLDOET AAN HET KWALITEITSCRITERIUM:

LANG STILZITTEN

82 DEELNEMENDE VOORZIENINGEN

FACILITEITEN OM MINDER LANG STILZITTEN TE STIMULEREN

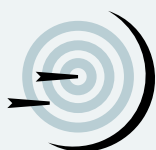
De voorziening heeft minstens 2 vormen van aangepast materiaal om cliënten te stimuleren om het lang stilzitten te onderbreken/beperken.

VOLDOET AAN HET KWALITEITSCRITERIUM:

52%

2023

De 2 meest voorkomende vormen van materiaal:

51%

biedt spelmaterial voor staande houding aan (bv. water-/zandtafel, kickertafel, verhoogde knutseltafel, biljart, darts, boksbal)

45%

biedt stameubilair aan om staand activiteiten te doen (bv. spelen, puzzelen, koken of creatief bezig zijn)

INTEGREREN VAN MINDER LANG STILZITTEN IN HET DAGELIJKSE LEVEN / DE DAGELIJKSE ROUTINE

De voorziening integreert minder lang stilzitten in het dagelijks leven van de cliënten op minstens 2 manieren.

VOLDOET AAN HET KWALITEITSCRITERIUM:

55%

2023

De 2 meest gebruikte manieren:

68%

heeft een dagindeling die zittende activiteiten onderbreekt (met actieve momenten) (bv. na school/dagbesteding buitenspelen, wisselhoudingen toepassen voor rolstoelgebruikers, na het eten samen afwassen, een bewegingstussendoortje tijdens het tv-kijken)

35%

geeft cliënten de keuze om individuele begeleidingsmomenten staand of wandelend te doen

BEPERKING SCHERMTIJD VOOR ELKE AANWEZIGE LEEFTIJDGROEP

De voorziening beperkt voor elke aanwezige leeftijdsgroep de schermtijd* tot de aanbevolen maximumschermtijd.

*Dit in zittende houding zowel in de leefruimte als op de kamer (bv. spelletjes spelen, filmpjes op YouTube kijken, scrollen op Instagram of TikTok). Noodzakelijke communicatie in functie van begeleidingstraject (bv. met consulent) en voor relationele continuïteit (bv. videobellen of chatten met ouders, brussen, vrienden) wordt niet meegerekend.

VOLDOET AAN HET KWALITEITSCRITERIUM:

10%

2023

0%

geeft geen schermtijd aan cliënten van 0 tot 1 jaar

27%

beperkt de schermtijd tot maximaal 1 uur per dag voor cliënten van 2 tot 5 jaar

47%

beperkt de schermtijd tot maximaal 2 uur per dag voor cliënten van 6 tot 12 jaar

43%

beperkt de schermtijd tot maximaal 2 uur per dag voor cliënten van 13 tot 17 jaar

VOORBEELDROL MEDEWERKERS

Medewerkers* nemen op minstens 2 manieren een voorbeeldrol op naar de cliënten rond minder lang stilzitten.

*Dit zijn begeleiders, leidinggevend en administratief personeel.

VOLDOET AAN HET KWALITEITSCRITERIUM:

2023

De 2 meest voorkomende manieren:

66%

beperkt hun schermtijd en/of smartphonegebruik voor privé-zaken in het bijzijn van cliënten

52%

staat regelmatig recht tijdens zittende activiteiten in het bijzijn van cliënten

STIMULERENDE AFSPRAKEN

De voorziening heeft meer stimulerende dan beperkende afspraken over minder lang stilzitten*.

*Stimulerende afspraken zijn afspraken die minder lang stilzitten stimuleren (bv. knutselen wordt aan statafels gedaan, begeleidingsgesprekken zijn altijd al wandelend/staand) en beperkende afspraken zijn afspraken die lang stilzitten beperken (bv. schermtijd mag niet langer zijn dan een halfuur ononderbroken).

VOLDOET AAN HET KWALITEITSCRITERIUM:

2023

VOLDOET NIET AAN HET KWALITEITSCRITERIUM:

heeft evenveel of meer beperkende dan stimulerende afspraken (of weet dit niet)

heeft geen afspraken en/of regels of weet dit niet

LEREN EN SENSIBILISEREN OVER MINDER LANG STILZITTEN

De voorziening zet op minstens 2 manieren in op leren en sensibiliseren van de cliënten over minder lang stilzitten (kennis en vaardigheden).

VOLDOET AAN HET KWALITEITSCRITERIUM:

2023

62%

via samen doen (bv. al rechtstaand voorlezen, samen dartsen, wandelen tijdens individueel begeleidingsgesprek, educatief spel)

53%

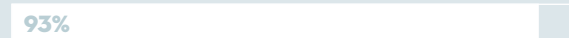
via samen beslissen (bv. inspraak geven over de afspraken en regels rond lang stilzitten, het bewegen en materiaal aanbod)

ONDERSTEUNING

De voorziening geeft op minstens 1 manier ondersteuning aan cliënten met bijzondere noden rond lang stilzitten*.

*bv. diabetes, nek- en rugklachten, obesitas, ...

VOLDOET AAN HET KWALITEITSCRITERIUM:

2023

De 2 meest voorkomende manieren:

74%

geeft aan dat de begeleiders dit zelf opnemen

56%

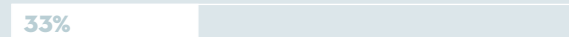
verwijst door naar een arts of gekwalificeerde bewegingsdeskundige binnen de organisatie (bv. ergotherapeut, kinesist)

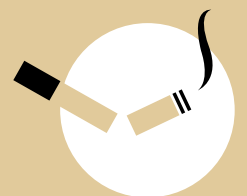
De voorziening verwijst minstens 21% van de cliënten met bijzondere noden rond lang stilzitten* door naar een professional binnen de voorziening of een netwerk van professionals buiten de organisatie.

*bv. diabetes, nek- en rugklachten, obesitas

VOLDOET AAN HET KWALITEITSCRITERIUM:

2023

ROKEN

80 DEELNEMENDE VOORZIENINGEN

AFSPRAKEN EN REGELS

De voorziening heeft afspraken en/of regels over roken voor cliënten, medewerkers* en bezoekers (naast het wettelijk rookverbod).

*Dit zijn begeleiders, leidinggevenden en administratief personeel.

VOLDOET AAN HET KWALITEITSCRITERIUM:

66%

2023

85%

heeft afspraken en/of regels voor cliënten

85%

heeft afspraken en/of regels voor medewerkers

71%

heeft afspraken en/of regels voor bezoekers

ROKEN UIT HET ZICHT VAN ANDEREN

Cliënten die buiten roken, mogen dit niet doen in het zicht van andere personen.

VOLDOET AAN HET KWALITEITSCRITERIUM:

91%

2023

VOORBEELDROL MEDEWERKERS

Medewerkers* nemen een voorbeeldrol op door niet samen, niet in het bijzijn en niet in het zicht van cliënten te roken.

*Dit zijn begeleiders, leidinggevenden en administratief personeel.

VOLDOET AAN HET KWALITEITSCRITERIUM:

16%

2023

34%

rookt niet samen met cliënten

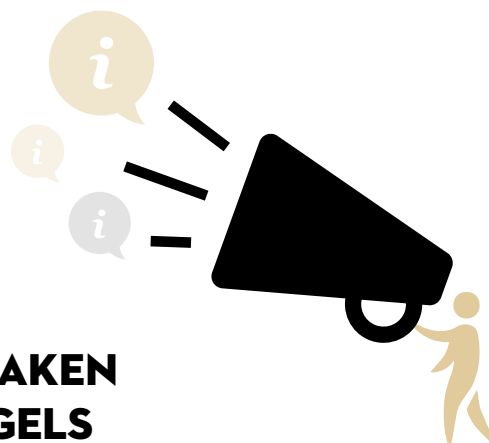
35%

rookt niet in het bijzijn van cliënten

21%

rookt niet in het zicht van cliënten

AFSPRAKEN EN REGELS COMMUNICEREN

De voorziening communiceert op minstens 2 manieren de afspraken en/of regels over roken en/of het wettelijk rookverbod naar jongeren, medewerkers* en bezoekers.

*Dit zijn begeleiders, leidinggevenden en administratief personeel.

VOLDOET AAN HET KWALITEITSCRITERIUM:

49%

2023

De meest voorkomende manier van communiceren, per doelgroep:

COMMUNICEREN NAAR CLIËNTEN

73%

via mondelinge communicatie (bv. tijdens een cliëntenoverleg, een eerste gesprek of bezoekmoment, een teamvergadering)

COMMUNICEREN NAAR MEDEWERKERS

68%

via de huisregels (bv. in een brochure)

COMMUNICEREN NAAR BEZOEKERS

54%

via signalisatie (bv. via sticker, signalisatiebord rookverbod)

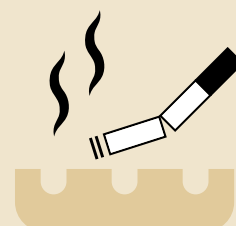
ROKEN IN DE VOORZIENING

Cliënten mogen nergens binnen roken in de voorziening.

VOLDOET AAN HET KWALITEITSCRITERIUM:

91%

2023

AANSPREKEN BIJ OVERTREDING AFSPRAKEN EN REGELS

Wanneer cliënten, medewerkers* of bezoekers die de regels en afspraken en/of regels over roken en/of het wettelijk rookverbod overtreden, worden zij hierop steeds op aangesproken.

*Dit zijn begeleiders, leidinggevenden en administratief personeel.

VOLDOET AAN HET KWALITEITSCRITERIUM:

51%

2023

CLIËNTEN

71%

sprekt cliënten altijd aan wanneer de regels en afspraken over roken en/of het wettelijk rookverbod worden overtreden

8%

geeft aan dat cliënten de afspraken en/of regels niet overtreden

MEDEWERKERS

60%

sprekt medewerkers altijd aan wanneer de regels en afspraken over roken en/of het wettelijk rookverbod worden overtreden

9%

geeft aan dat medewerkers de afspraken en/of regels niet overtreden

BEZOEKERS

50%

sprekt bezoekers altijd aan wanneer de regels en afspraken over roken en/of het wettelijk rookverbod worden overtreden

8%

geeft aan dat bezoekers de afspraken en/of regels niet overtreden

LEREN EN SENSIBILISEREN OVER ROKEN

De voorziening zet op minstens 2 manieren in op leren en sensibiliseren van cliënten over (stoppen met) roken (vaardigheden en kennis)

VOLDOET AAN HET KWALITEITSCRITERIUM:

55%

2023

De 2 meest voorkomende manieren:

59%

via samen beslissen (bv. inspraak over de afspraken en regels rond roken)

50%

via samen reflecteren (bv. groepsgesprek, individueel begeleidingsgesprek)

ONDERSTEUNING

De voorziening geeft op minstens 1 manier ondersteuning aan cliënten bij het stoppen met roken.

VOLDOET AAN HET KWALITEITSCRITERIUM:

69%

2023

44%

verwijst door naar een netwerk van professionals buiten de organisatie die de cliënten kunnen helpen bij het stoppen met roken (bv. een arts of een andere zorgprofessional)

35%

geeft informatie aan cliënten over stoppen met roken via affiches, stickers of andere signalisatie, folders of brochures

ALCOHOL

80 DEELNEMENDE VOORZIENINGEN

AFSPRAKEN EN REGELS

De voorziening heeft schriftelijke afspraken en/of regels voor cliënten over alcoholgebruik.

VOLDOET AAN HET KWALITEITSCRITERIUM:

71%

2023

De voorziening communiceert de afspraken en/of regels over alcoholgebruik op minstens 1 manier actief* naar de cliënten.

*Actief communiceren is meer dan enkel een vermelding in bv. het reglement.

VOLDOET AAN HET KWALITEITSCRITERIUM:

79%

2023

De 3 meest voorkomende manieren:

45%

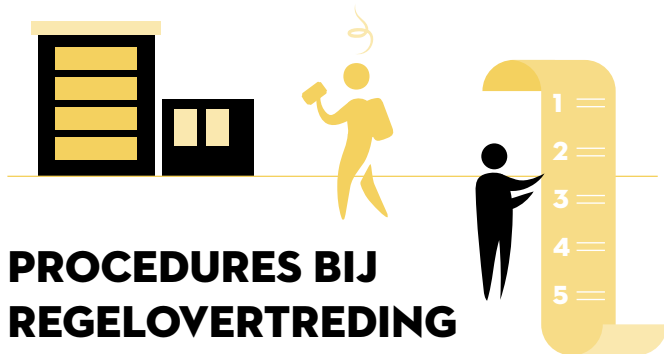
communiceert regelmatig in de loop van een begeleiding

36%

communiceert naar aanleiding van regel-overtreding

36%

communiceert tijdens een eerste gesprek

PROCEDURES BIJ REGELOVERTREDING

De voorziening reageert op minstens 1 manier wanneer een cliënt de afspraken en/of regels over alcoholgebruik overtreedt.

VOLDOET AAN HET KWALITEITSCRITERIUM:

88%

2023

De 2 meest voorkomende manieren:

80%

spreekt de cliënt aan op de regel-overtreding

61%

neemt de regel-overtreding op in de begeleidingsgesprekken

LEEFTIJDSGRENZEN ALCOHOL

De voorziening respecteert de wettelijke leeftijdsgrenzen voor alcohol en stelt nooit alcoholische dranken ter beschikking aan -18-jarigen en enkel op vaste momenten aan +18-jarigen.

VOLDOET AAN HET KWALITEITSCRITERIUM:

86%

2023

91%

stelt nooit alcoholische dranken ter beschikking aan 14- en 15-jarigen

87%

stelt nooit alcoholische dranken ter beschikking aan 16- en 17-jarigen

35%

stelt enkel op vaste momenten alcohol ter beschikking aan +18-jarigen

THEMA BESPREEKBAAR MAKEN

De voorziening neemt minstens 1 initiatief om het thema alcohol bespreekbaar te maken.

VOLDOET AAN HET KWALITEITSCRITERIUM:

De 2 meest voorkomende manieren:

63%

zorgt dat cliënten weten dat ze bij de begeleiding terecht kunnen met vragen

39%

brengt het thema regelmatig ter sprake tijdens begeleidingsgesprekken

VOORBEELDROL MEDEWERKERS

Medewerkers nemen een voorbeeldrol op naar de cliënten door geen alcohol te drinken tijdens de werkuren.

*Dit zijn begeleiders, leidinggevend en administratief personeel.

VOLDOET AAN HET KWALITEITSCRITERIUM:

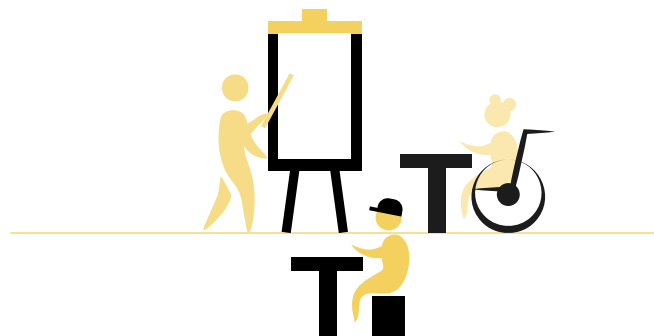

94%

medewerkers drinken geen alcohol tijdens de werkuren **binnen** de organisatie

50%

medewerkers drinken geen alcohol tijdens de werkuren **buiten** de organisatie (bv. tijdens uitstappen, weekends)

COACHING OF OPLEIDING VOOR MEDEWERKERS

De voorziening ondersteunt medewerkers* in het herkennen van signalen bij moeilijkheden op het vlak van alcoholgebruik door coaching of opleiding te voorzien.

*Dit zijn begeleiders, leidinggevend en administratief personeel.

VOLDOET AAN HET KWALITEITSCRITERIUM:

14%

voorziet opleiding hierover

33%

coacht hun medewerkers intern

18%

coacht hun medewerkers extern (bv. CCG preventiewerkers)

INFORMEREN EN SENSIBILISEREN OVER ALCOHOL

De voorziening zet op minstens 1 manier in op informeren en sensibiliseren van de cliënten over alcohol.

VOLDOET AAN HET KWALITEITSCRITERIUM:

73%

2023

De 2 meest voorkomende manieren om te informeren en sensibiliseren:

68%

tijdens begeleidingsmomenten

54%

via het samen beslissen (bv. inspraak geven in de afspraken rond alcohol)

De voorziening zet op minstens 1 manier in op het informeren en sensibiliseren van de thuiscontext van cliënten (bv. ouders, pleegouders, familie) over alcohol.

VOLDOET AAN HET KWALITEITSCRITERIUM:

29%

2023

De 2 meest voorkomende manieren om te informeren en sensibiliseren:

21%

via het samen beslissen (bv. inspraak geven in de afspraken rond alcohol)

14%

tijdens begeleidingsmomenten

ONDERSTEUNING

De voorziening voorziet minstens 2* vormen van intern en extern begeleidingsaanbod voor cliënten als er problemen zijn door alcoholgebruik.

*Dit is minstens 1 interne vorm van begeleidingsaanbod en minstens 1 externe vorm.

VOLDOET AAN HET KWALITEITSCRITERIUM:

46%

2023

De 2 vormen van begeleidingsaanbod die het meest voorzien worden:

Interne begeleiding:

55%

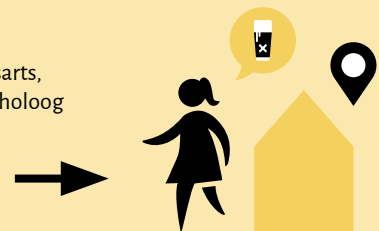
geeft aan dat de begeleiders dit zelf opnemen

Externe begeleiding:

58%

verwijst door naar de huisarts, externe therapeut of psycholoog buiten de voorziening

ILLEGALE DRUGS

77 DEELNEMENDE VOORZIENINGEN

AFSPRAKEN EN REGELS

De voorziening heeft schriftelijke afspraken en/of regels voor cliënten over illegaal druggebruik.

VOLDOET AAN HET KWALITEITSCRITERIUM:

57%

2023

De voorziening communiceert de afspraken en/of regels over illegaal druggebruik op minstens 1 manier actief* naar de cliënten.

*Actief communiceren is meer dan enkel een vermelding in bv. het reglement.

VOLDOET AAN HET KWALITEITSCRITERIUM:

68%

2023

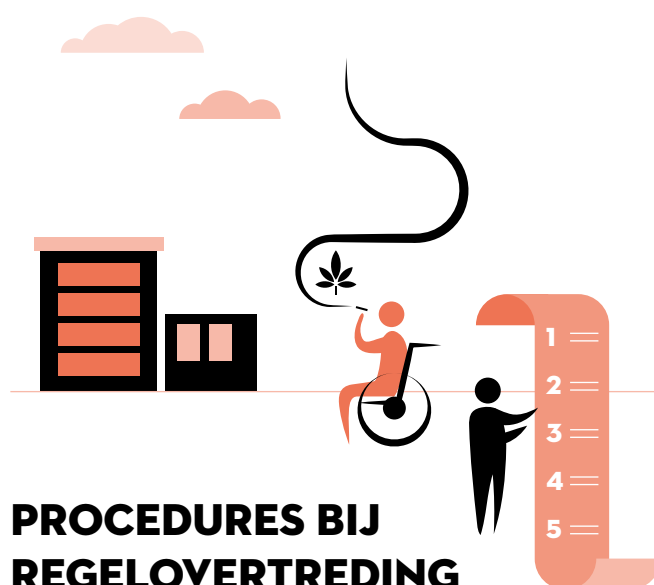
De 2 meest voorkomende manieren:

47%

communiceert naar aanleiding van regelovertreding

35%

communiceert tijdens een eerste gesprek

PROCEDURES BIJ REGELOVERTREDING

De voorziening reageert op minstens 1 manier wanneer een cliënt de afspraken en/of regels over illegaal druggebruik overtreedt.

VOLDOET AAN HET KWALITEITSCRITERIUM:

68%

2023

De 2 meest voorkomende manieren:

60%

spreekt de cliënt aan op de regelovertreding

56%

bespreekt de regelovertreding op de teamvergadering

THEMA BESPREEKBAAR MAKEN

De voorziening neemt minstens 1 initiatief om het thema illegale drugs bespreekbaar te maken.

VOLDOET AAN HET KWALITEITSCRITERIUM:

64%

2023

De 2 meest voorkomende manieren:

55%

zorgt ervoor dat cliënten weten dat ze bij de begeleiding terecht kunnen met vragen

27%

zorgt dat het thema onderwerp van gesprek is naar aanleiding van de actualiteit of gebeurtenissen in de omgeving van de cliënt.

COACHING OF OPLEIDING VOOR MEDEWERKERS

De voorziening ondersteunt medewerkers* in het herkennen van signalen bij moeilijkheden op het vlak van illegaal druggebruik door coaching of opleiding te voorzien.

*Dit zijn begeleiders, leidinggevend en administratief personeel.

VOLDOET AAN HET KWALITEITSCRITERIUM:

16%	27%	21%
voorziet opleiding hierover	coacht hun medewerkers hierover intern	coacht hun medewerkers hierover extern (bv. CCG preventiewerker)

INFORMEREN EN SENSIBILISEREN OVER ILLEGALE DRUGS

De voorziening zet op minstens 1 manier in op het informeren en sensibiliseren van cliënten over illegale drugs.

VOLDOET AAN HET KWALITEITSCRITERIUM:

De 2 meest voorkomende manieren om te informeren en sensibiliseren:

52%	38%
via begeleidingsgesprekken	via advies door een psycholoog of arts

De voorziening zet op minstens 1 manier in op het informeren en sensibiliseren van de thuiscontext van cliënten* over illegale drugs.

*bv. ouders, pleegouders, familie

VOLDOET AAN HET KWALITEITSCRITERIUM:

De 2 meest voorkomende manieren om te informeren en sensibiliseren:

13%	10%
via begeleidingsgesprekken	via advies door een psycholoog of arts

ONDERSTEUNING

De voorziening heeft minstens 2* vormen van intern en extern begeleidingsaanbod voor cliënten die illegale drugs gebruiken.

*Dit is minstens 1 interne vorm van begeleidingsaanbod en minstens 1 externe vorm.

VOLDOET AAN HET KWALITEITSCRITERIUM:

De 2 vormen van begeleidingsaanbod die het meest voorzien worden:

Interne begeleiding:

31% geeft aan dat de begeleiders dit zelf opnemen

Externe begeleiding:

52% verwijst door naar de huisarts, externe therapeut of psycholoog buiten de voorziening

MOND- GEZONDHEID

76 DEELNEMENDE VOORZIENINGEN

MANIEREN VAN INFORMEREN

De voorziening zet op minstens 2 manieren in op leren en sensibiliseren van de cliënten en hun thuiscontext over mondgezondheid.

*Hiermee bedoelen we informatie rond goede mondhygiëne en het belang van regelmatig tandartsbezoek.

VOLDOET AAN HET KWALITEITSCRITERIUM:

55%

2023

De 2 meest voorkomende manieren om de cliënten te informeren:

83%

via advies door een tandarts, mondhygiënist of andere mondzorgprofessional

43%

via affiches, stickers of andere signalisatie, folders of brochures

De 2 meest voorkomende manieren om de thuiscontext te informeren:

34%

via advies door een tandarts, mondhygiënist of andere mondzorgprofessional

14%

via affiches, stickers of andere signalisatie, folders of brochures

MATERIAAL VOOR DAGELIJKSE MONDZORG

De voorziening heeft een aankoopbeleid of volgt op dat elke cliënt het juiste materiaal heeft voor de dagelijkse mondzorg*.

*bv. tandenborstel, tandpasta, protheseborstel

VOLDOET AAN HET KWALITEITSCRITERIUM:

82%

2023

36%

heeft een aankoopbeleid voor het aankopen van het juiste materiaal voor dagelijkse mondzorg van de cliënten

82%

volgt op dat elke cliënt het juiste materiaal heeft voor de dagelijkse mondzorg

DAGELIJKSE MONDZORG STIMULEREN

De voorziening stimuleert de cliënten om zelf aan dagelijkse mondzorg te doen en neemt de mondzorg over wanneer cliënten dit zelf niet meer kunnen.

VOLDOET AAN HET KWALITEITSCRITERIUM:

82%

2023

91%

stimuleert de cliënten om zelf aan dagelijkse mondzorg te doen

87%

neemt de mondzorg over van cliënten wanneer zij dit niet meer zelf kunnen

COÖRDINATOR/ VERANTWOORDELIJKE MONDZORG

De voorziening stelt een mondzorgcoördinator/-verantwoordelijke aan die verantwoordelijk is voor acties rond mondzorg en die fungeert als aanspreekpunt voor alle vragen over mondzorg.

VOLDOET AAN HET KWALITEITSCRITERIUM:

21%

2023

MONDZORG IN HET MULTIDISCIPLINAIR CLIËNTENOVERLEG

De voorziening neemt mondzorg op als een vast agendapunt in het multidisciplinair cliëntenoverleg.

VOLDOET AAN HET KWALITEITSCRITERIUM:

29%

2023

AFSPRAKEN ROND MONDZORG

De voorziening neemt voor iedere cliënt de mondstatus en de afspraken rond mondzorg op in het zorgplan.

VOLDOET AAN HET KWALITEITSCRITERIUM:

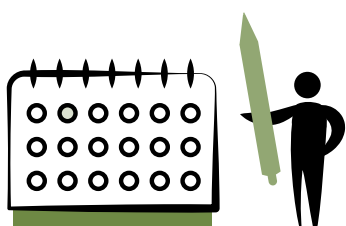
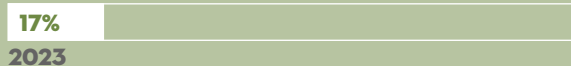
AFSPRAKEN EN/OF REGELS

De voorziening neemt de afspraken en/of regels over de mondgezondheid* van de cliënten op in een schriftelijk plan**.

*bv. over het overnemen van de mondzorg en/of stimuleren van dagelijkse zelfzorg

**bv. kwaliteitshandboek, kwaliteitsplanning, jaaractieplan, visie, missie

VOLDOET AAN HET KWALITEITSCRITERIUM:

PLANNING IN DAGELIJKSE BASISZORG

De voorziening neemt mondzorg expliciet op in de planning van de dagelijkse basiszorg.

VOLDOET AAN HET KWALITEITSCRITERIUM:

PREVENTIEF MONDONDERZOEK

De voorziening zorgt ervoor dat een tandarts minstens jaarlijks een preventief mondonderzoek uitvoert bij de cliënten.

VOLDOET AAN HET KWALITEITSCRITERIUM:

SAMENWERKING MET MONDHYGIËNIST OF TANDARTS

De voorziening heeft een structurele samenwerking met een mondhygiënist of tandarts om cliënten te ondersteunen bij de preventieve mondzorg.

VOLDOET AAN HET KWALITEITSCRITERIUM:

61%

heeft een structurele samenwerking met een tandarts voor zowel preventieve controles als curatieve zorg

14%

heeft een samenwerking met een mondhygiënist die diensten op vraag verleent (bv. screenings, voorlichting/instructies, gebitsreiniging)

4%

heeft een mondhygiënist in dienst in de voorziening voor het ondersteunen en uitvoeren van een preventief mondzorgbeleid

CONTACT

preventiepeiling@gezondleven.be

Het Preventiepeiling-team

Lien Van der Biest, *coördinator Preventiepeiling*

Dorine Vlassenroot, *projectmedewerker*

Preventiepeiling voorzieningen voor personen met een handicap

Vlaams Instituut Gezond Leven

Gustave Schildknechtstraat 9

1020 Brussel

02 422 49 49

MEER WETEN?

Je vindt alle informatie over de Preventiepeiling op www.preventiepeiling.be.

Meer uitgebreid rapport lezen?

www.gezondleven.be/projecten/preventiepeiling/voorzieningen-voor-personen-met-een-handicap/resultaten

WIL JE AAN DE SLAG?

Raadpleeg dan [de inspiratiegids](#) voor een kwaliteitsvol preventief gezondheidsbeleid in voorzieningen voor personen met een handicap.

